

4c Role. Proszę przygotować w parach wybraną scenkę w biurze turystycznym.

- a) Jesteś klientem / klientką. Masz dwoje małych dzieci i chcesz wyjechać z całą rodziną na wakacje. Szukasz odpowiedniej oferty.
- b) Jesteś pracownikiem biura turystycznego. To Twój pierwszy dzień w pracy.

2

- a) Jesteś klientem / klientką. Chcesz wyjechać z partnerem / partnerką na romantyczne wakacje. Szukasz odpowiedniej oferty.
- b) Jesteś pracownikiem biura turystycznego. Proponujesz romantyczne wakacje dla dwojga.

- a) Jesteś klientem / klientką. Lubisz mocne wrażenia i sporty ekstremalne. Chcesz wyjechać na wakacje razem z grupą przyjaciół. Szukasz odpowiedniej oferty.
- b) Jesteś pracownikiem biura turystycznego. Nie lubisz mocnych wrażeń i uważasz, że sporty ekstremalne są niebezpieczne.

4

- a) Jesteś klientem / klientką. Lubisz spokojny odpoczynek i tradycyjną polską kuchnię. Masz problem z nadwagą. Szukasz oferty agroturystycznej.
- b) Jesteś pracownikiem biura turystycznego. Lubisz sport i aktywne formy wypoczynku.

4d Proszę przeczytać list do Karen i wpisać czasowniki w odpowiedniej formie.

✓ *pozwiedzać* *pojeździć* *posiedzieć* *popróbować*
porozmawiać *pochodzić* *pospacerować* *posłuchać*
pooglądać *potaćńczyć*

Kraków, 10.08.2005

Droga Karen!

Jeszcze raz dziękujemy za Twoje zaproszenie do Berlina, to były naprawdę cudowne wakacje. Musisz przyjechać do nas, do Krakowa! Wiemy, że masz jeszcze miesiąc wakacji. Będziesz naprawdę zadowolona! W Krakowie jest dużo zabytków, *...pozwiedzasz...* sobie Wawel i Sukiennice, ... w Rynku, ... wystawy w krakowskich muzeach. Mieszka tu dużo naszych przyjaciół. Na pewno Cię polubią. .... sobie z nimi po polsku, ... w knajpach.

Wieczorem będziemy chodzić na dyskoteki, ... sobie, ... polskiej muzyki.

Jeśli będziesz chciała uprawiać sport, proszę bardzo. .... sobie na rolkach po bulwarach nad Wisłą albo ..... sobie w parku Jordana.

Chcielibyśmy, aby Twoje wakacje w Krakowie były tak samo miłe jak czas, który spędziliśmy w Berlinie.

Jeszcze raz zapraszamy!

Agnieszka i Łukasz

4e Jest Pan cudzoziemcem, który spędził / Pani cudzoziemką, która spędziła trochę czasu w Polsce. Spotkał Pan / spotkała Pani tu wielu wspaniałych ludzi i teraz chce Pan / Pani zaprosić ich do siebie. Proszę napisać podobny list z zaproszeniem do wybranego kraju.

Wakacje pod gruszą

Masz stresującą pracę? Dość tłumu wokół siebie? Nie lubisz zatłoczonych plaż, ulic, hałasu? Może warto spędzić wakacje inaczej? Może warto wyjechać na wieś? Wakacje na wsi to nuda? To tylko stereotyp! Wakacje w gospodarstwie agroturystycznym mają kilka ważnych atutów.

Dobre warunki

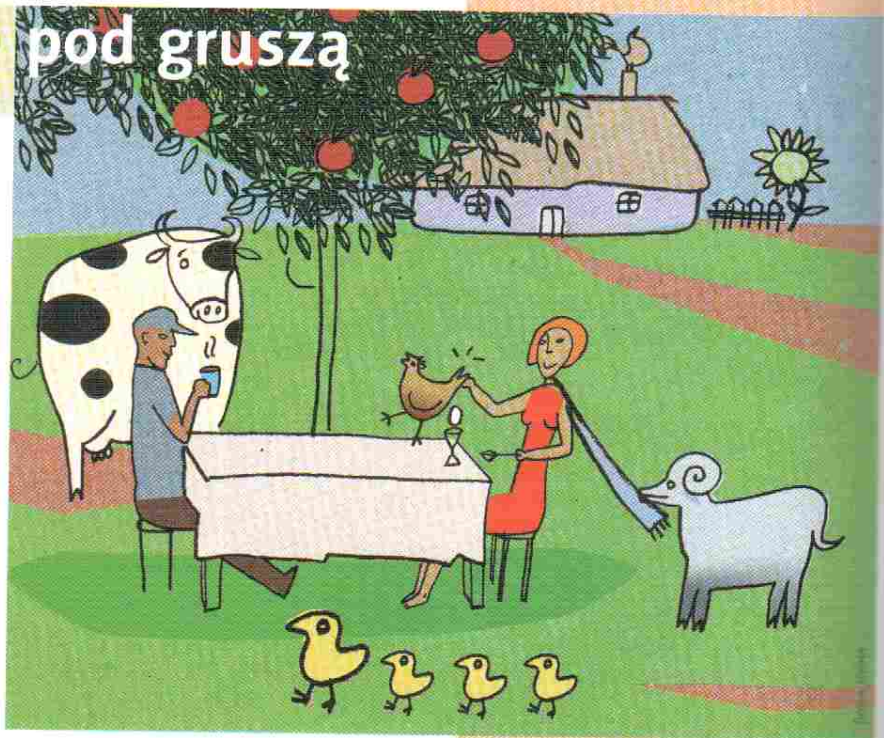
- 10 Na rynku agroturystycznym jest duża konkurencja. Coraz więcej ludzi chce spędzać wakacje na wsi, więc jest coraz więcej gospodarstw tego typu. Warunki są naprawdę dobre. Można
- 15 wynająć mały pokój przy rodzinie, ale można też znaleźć luksusowy apartament. A gospodarze są zawsze mili dla gości.

Dobre jedzenie

- 20 Najczęściej jest to świetna, domowa kuchnia, która może konkurować z najlepszymi restauracjami. Świeże warzywa prosto z ogródka, biały ser bez konserwantów, miód, owoce;
- 25 tego nie dostaniemy w żadnym hotelu. I dodatkowy plus – można prosić gospodarzy o przygotowywanie posiłków wegetariańskich!

Atrakcje

- 30 W większości gospodarstw można wypożyczyć rowery, w innych jeździć konno lub polować. Jeszcze inne położone są w atrakcyjnych regionach turystycznych, blisko zabytków. Nad
- 35 jeziorami można się kąpać, łowić ryby albo pływać żaglówką. Niektóre gospodarstwa oferują saunę, kursy pieczenia chleba, naukę wyplatania koszyków. Jeżeli jednak brakuje nam

- 40 pomysłów, to zawsze możemy pograć w piłkę i badminton, a wieczorem pogrillować.

Raj dla dzieci

- Na wakacje pod gruszą warto zabrać
- 45 dzieci. Kontakt z przyrodą i ze zwierzętami jest dla nich bardzo ważny, poza tym mają dużo przestrzeni, mogą się bawić, biegać, a my mamy mniej problemów.

Dobra informacja

- Kwatery agroturystyczne znajdziemy w całej Polsce. Istnieje 45 stowarzyszeń agroturystycznych zrzeszonych w Polskiej Federacji Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”: Sudeckie, Podkarpackie, Podlaskie, Lubuskie, Mazowieckie... Informacje, zdjęcia i opinie są dostępne w biurach turystycznych lub w Internecie.

Informacje praktyczne

Kwatery są dużo tańsze niż hotel. W zależności od tego, jak wygląda ich wnętrze, wyróżnia się kategorie: standard oraz I, II i III (im wyższa, tym lepsza, a każda z nich oznaczona jest słoneczkami).

Ceny kwater: przeciętnie 18 – 20 zł. Śniadanie: 6 – 7 zł, obiadokolacja: 13 – 14 zł.

Kontakt: Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”, adres do korespondencji:

ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa, tel. 0-602 45 91 37 lub 0 52 398 14 34, e-mail: federagg@wp.pl,

www.agroturystyka.pl,

www.agritourism.pl.

Jeśli często korzystamy z kwater agroturystycznych, warto kupić *Atlas Turystyki Wiejskiej – Polska 2003*.

Na 136 stronach znajdziemy opisy kwater pogrupowanych regionami, mapkę Polski, kalendarz na ten i następny rok oraz kontakty do poszczególnych stowarzyszeń agroturystycznych.

Cena atlasu: 20 zł.

tłum –	.....
wakacje pod gruszą –	.....
zatłoczona ulica –	.....
gospodarstwo agroturystyczne –	.....
kwatery –	.....
gospodarz –	.....
stowarzyszenie –	.....

 5b W jaki sposób autor tekstu zachęca potencjalnych klientów do wypoczynku w gospodarstwie turystycznym? Co to znaczy, że agroturystyka oferuje:

- dobre warunki?
- dobre jedzenie?
- atrakcje?
- raj dla dzieci?

 5c Czy chciałby Pan / chciałyby Pani spędzić wakacje w polskim gospodarstwie agroturystycznym? A jeśli tak, to co jest zachętą dla Państwa? Proszę porozmawiać o tym w małych grupach.

warunki   kuchnia   atrakcje   kontakt z przyrodą
dostęp do informacji   cena

WARUNKI – najważniejsze są dla mnie warunki. Lubię komfort...

 5d Pan Janusz Cholewa, właściciel biura turystycznego, jest gościem porannej audycji radiowej. Proszę posłuchać nagrania i zdecydować:

a) Co jest tematem rozmowy?

- najczęstsze formy spędzania wakacji
- alternatywne formy wypoczynku
- agroturystyka

b) Jaka jest intencja wypowiedzi pana Cholewy?

- chce zniechęcić słuchaczy do omawianych form wypoczynku
- chce zachęcić słuchaczy do omawianych form wypoczynku
- omawia różne formy wypoczynku w sposób informacyjny

 5e Proszę posłuchać jeszcze raz nagrania i zdecydować, czy te zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

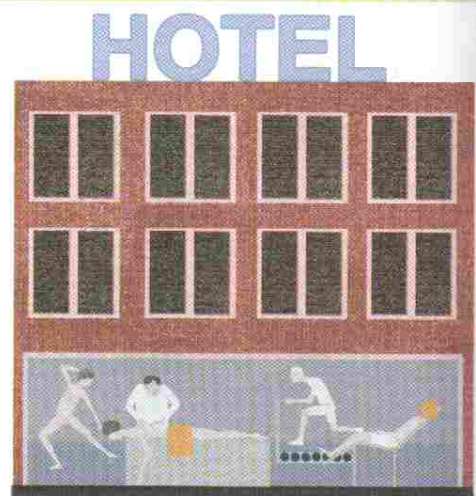
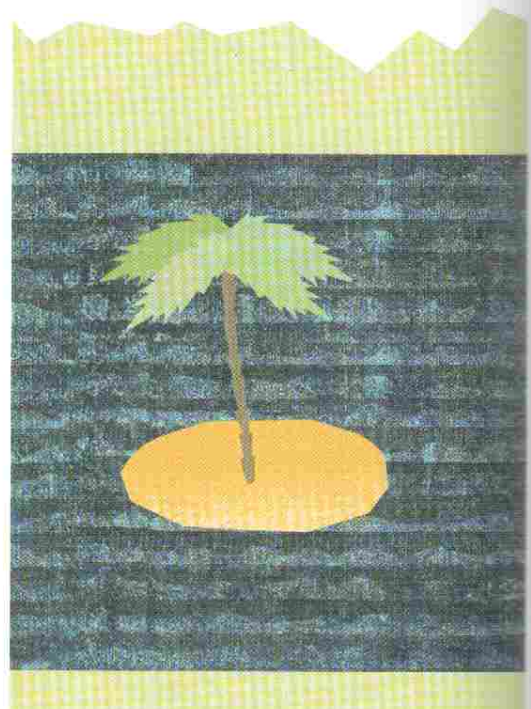
1. Biura turystyczne mają coraz bogatszą ofertę turystyczną, ale gusta klientów się nie zmieniają. P / N
2. Ludzie mają dość opalania się na ciepłych plażach. P / N
3. Gospodarstwa agroturystyczne nie oferują aktywnych form wypoczynku. P / N
4. W ośrodkach rekreacyjnych rodziny wspólnie uprawiają wybrany sport. P / N
5. Szkoły przetrwania to oferta dla młodych ludzi z dobrą kondycją fizyczną. P / N

5f**Proszę posłuchać nagrania po raz ostatni i dokończyć wypowiedzi.**

1. Teraz, na przykład, jest duże zainteresowanie .....
2. Ludzie chcą .....
3. Gospodarstwa agroturystyczne oferują najwięcej atrakcji: .....
4. Ludziom, którzy wyjeżdżają na wakacje z rodziną, choć tak naprawdę chcieliby wyjechać sami, oferujemy .....
5. Rodziny w ciągu dnia mają mnóstwo zajęć. Na przykład: panowie ....., panie ....., a dziecko .....
6. Młodzi organizują sobie najczęściej wyjazdy ....., ale oczywiście mamy w ofercie .....

Wymowa**5g****Proszę wysłuchać następujących wypowiedzi. Proszę zwrócić uwagę, na które elementy zdania nie pada akcent. Następnie proszę powtórzyć te wypowiedzi.**

1. Jadę nad morze.
2. Byłam na wakacjach z rodziną.
3. Oferta od gospodarza jest bogata.
4. Chciałabym pochodzić po sklepach.
5. Jesteśmy nad jeziorem.
6. Jestem u rodziny.
7. Lubię spędzać urlop na żagłowie.

5h**Proszę wybrać jeden z poniższych rysunków i wspólnie z kolegą / koleżanką przygotować ofertę reklamową tych miejsc.***Osobom, które lubią samotność, polecamy wakacje na bezludnej wyspie. Można tu naprawdę odpocząć... Ceny nie są...*

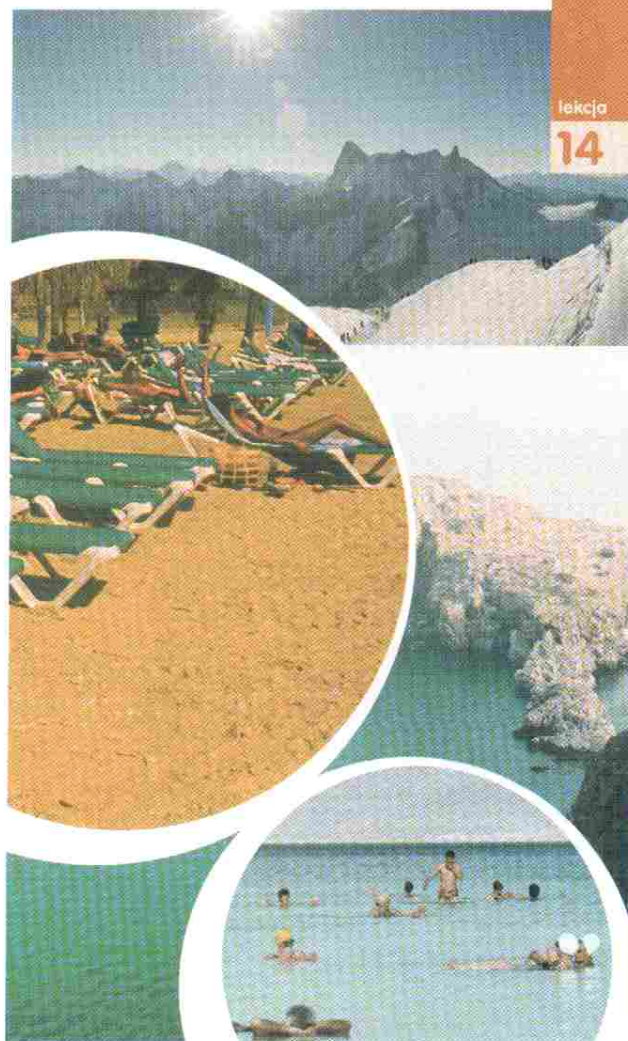
6a

Proszę przeczytać tytuł i powiedzieć, jak Państwo myślą, o czym będzie poniższy artykuł? Proszę sformułować hipotezy. Następnie proszę przeczytać tekst i porównać wcześniejsze hipotezy z informacjami z artykułu.

- *Uważam, że tekst mówi o prognozach pogody na wakacje.*
- *Myszę, że tekst mówi o tym, że turyści jeżdżą na wakacje tylko tam, gdzie jest ładna pogoda.*

Zmiana klimatu w rozwoju turystyki

1. Specjaliści z branży turystycznej powinni zacząć myśleć o tym, co będzie, kiedy pobyt w znanych kurortach stanie się niemożliwy z powodu zmian klimatycznych. I oszacować, jakie to może przynieść straty finansowe.
2. W niektórych regionach świata już widać te zmiany: w górach na przykład jest mniej śniegu. Z jednej strony, istnieje poważne niebezpieczeństwo, że część nisko położonych terenów znajdzie się pod wodą. Z drugiej, w krajach basenu Morza Śródziemnego jest zbyt sucho.
3. Turyści odwiedzają te miejsca, które są modne i bezpieczne. Nikt nie wybiera się w podróż w rejony dotknięte wojną. Jednak decyzje dotyczące turystyki podejmuje się bardzo wcześnie, z dużym wyprzedzeniem.
4. Nie można ignorować roli turystyki na świecie: sytuacja gospodarcza wielu państw, szczególnie tych rozwijających się, często jest w miarę stabilna dzięki pieniądзом, które zostawiają turyści.
5. Niestety, większość państw wciąż niepoważnie traktuje prognozy długoterminowe. Nikt nie przygotowuje się do tego typu zmian. A przecież efekty mogą być opłakane.
6. Wielu naukowców mimo to stale pracuje nad prognozami pogody dla poszczególnych regionów. Już dziś z dużym prawdopodobieństwem można przewidzieć, jak będzie wyglądać sytuacja pogodowa w konkretnym regionie w ciągu najbliższych kilku lat.

lekcja
14

6b

Proszę znaleźć akapit, którego treść odpowiada następującym zdaniom:

1. Pieniądze z turystyki są i będą ważnym elementem gospodarek wielu państw.
2. Żaden kraj nie jest gotowy na zmiany w turystyce, które są rezultatem zmian klimatu.
3. Ostatnio tworzy się pierwsze prognozy zmian pogody w skali regionalnej.
4. Decyzje związane z organizacją turystyki podejmuje się dużo wcześniej. Zależą one od mody i sytuacji politycznej.
5. W niektórych regionach turystycznych obserwuje się już poważne zmiany klimatyczne.
6. Naukowcy alarmują: klimat się zmienia, warunki w popularnych kurortach też.

6c

Proszę odpowiedzieć na poniższe pytania:

- a) Co ma wpływ na atrakcyjność regionu turystycznego?
  - warunki naturalne
  - sytuacja polityczna
  - ceny
  - promocja
  - moda
  - pora roku
  - infrastruktura
  - inne
- b) Które z tych kryteriów jest najważniejsze dla Pana / Pani? Dlaczego?
- c) Jak zdobywa Pan / Pani informacje o miejscu, do którego jedzie Pan / Pani na wakacje?
  - od znajomych
  - pod wpływem reklamy
  - w biurze podróży
  - na forach internetowych
  - inaczej

Rozwiązanie quizu:

1b, 2c, 3a, 4b, 5a, 6b, 7c, 8a, 9b, 10a

125

1 Proszę zaznaczyć poprawną odpowiedź.

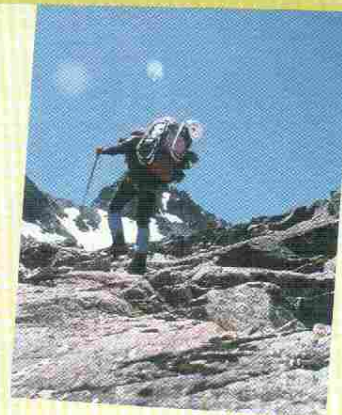

1. Moja lodówka ..... . Wszystko w środku jest ciepłe!! Muszę zadzwonić do serwisu.
  - działa
  - nie działa
  - chodzi
2. Suszarka służy do .... .
  - suszyć włosy
  - suszenie włosów
  - suszenia włosów
3. Dawniej nie ..... kupić pralki ani lodówki tak łatwo, jak dziś.
  - można było
  - można
  - było
4. W PRL-u nie ..... w sklepach ani telewizorów, ani magnetofonów.
  - byli
  - były
  - było
5. W Stanach Zjednoczonych ..... nowego robota kuchennego.
  - skonstruowało
  - skonstruowano
  - skonstruowany
6. Jestem bardzo zadowolony z mojej komórki. Mam ją od dwóch lat i nigdy ..... .
  - nie była naprawiana
  - nie była zepsuta
  - nie działała
7. Kupiłam pralkę, a ona na drugi dzień się zepsuła. Dzwoniłam do serwisu, tam powiedzieli mi, że to moja wina. Jestem naprawdę ..... ! To skandal!
  - zabawna
  - smutna
  - oburzona
8. Pierwsza książka ..... przez Gutenberga.
  - została drukowana
  - została wydrukowano
  - została wydrukowana
9. Jest ..... niedobrze. Chyba zjadłam coś nieświeżego.
  - mnie
  - mi
  - mną
10. Boli ..... gardło? Weź tabletkę.
  - cie
  - tobie
  - cię
11. Nie powinieneś tak dużo ..... . Dwa piwa dziennie to trochę przesada.
  - wypić
  - napić się
  - pić
12. – Jestem za gruby. Nie mogę wejść w moje dzinsy. – .....
  - Nie jedz tyle!
  - Nie zjedz tyle!
  - Nie jedź tyle!
13. Wieliczka leży ..... od Krakowa.
  - na wschodzie
  - na wschód
  - we wschodzie
14. Mieszkam ..... .
  - nad Wisłą
  - nad Wisłę
  - na Wiśle
15. Miasto, w którym jest dużo fabryk i zakładów produkcyjnych, jest ..... .
  - miastem handlowym
  - miastem turystycznym
  - miastem przemysłowym

- 2 Proszę uzupełnić tekst odpowiednią formą czasownika. Uwaga, oprócz prawidłowej formy czasu przeszłego, należy wybrać jedną z dwóch podanych w nawiasie form aspektowych.

Wakacyjna przygoda Jarka

Zawsze (ja) ..... *spędzam* ..... (spędzać / spędzić) wakacje nad morzem lub na Mazurach. W tamtym roku ..... (postanawiać / postanowić) pojechać w góry. .... (pakować / spakować) plecak, ... (brać / wziąć) namiot i ruszyłem w drogę autostopem. Po dwóch dniach drogi ..... (znajdować się / znaleźć się) w Zakopanem, w którym ..... (być) tylko raz jako dziecko. Kiedy ..... (rozbijać / rozbić) namiot, zerwał się wiatr i prawie dwie godziny ..... (czekać / poczekać) na lepszą pogodę. .... (kłaść się / położyć się) dopiero o północy, bardzo zmęczony i długo nie mogłem ..... (zасыпать / zasnąć). Następnego dnia, niewyspany, ... (wybierać się / wybrać się) na szlak. .... (chodzić) już prawie od dziesięciu godzin, kiedy nagle ..... (orientować się / zorientować się), że mapę, latarkę i kompas ..... (zostawiać / zostawić) na kempingu. Tymczasem zbliżał się wieczer...

- 3 Co wydarzyło się później? Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką dopisać w kilku zdaniach zakończenie wakacyjnej przygody Jarka.

- 4 Jarek opowiada, jak zakończyła się jego wakacyjna przygoda. Proszę wysłuchać nagrania i porównać Państwa wersję wydarzeń z opowiadaniem Jarka.

- 5 Proszę ułożyć zdania w porządku chronologicznym, zgodnie z opowiadaniem Jarka.

- Jarek położył się na ziemi i czekał, aż skończy się burza.
 Jarek był na siebie zły.
 Jarek zdecydował, że poprosi o nocleg w schronisku.
 Jarek postanowił natychmiast wrócić na kemping.
 Zaczęła się burza.
 Po trzech godzinach marszu Jarek znalazł się blisko schroniska.
 Około godziny 23.00 zmęczony i mokry Jarek dotarł wreszcie do schroniska.

- 6 Dlaczego Jarek był na siebie zły? Dlaczego uważa, że postąpił nieodpowiedzialnie? Proszę zastanowić się nad tym wspólnie z kolegą / koleżanką, a następnie napisać kilka rad dla turysty, który po raz pierwszy idzie w góry.

1. *Weź ze sobą telefon komórkowy* .....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....

7 Proszę rozwiązać w grupach quiz. Proszę wypełnić rubrykę, po prawej stronie wpisując poprawne odpowiedzi, a następnie porównać je w grupie.

QUIZ CZY WIESZ...

lekcja

15

1. Kto zbudował piramidy w Gizie?
2. Kto napisał *Iliadę* i *Odyseję*?
3. Kto namalował obraz *Mona Lisa*?
4. Kto zrobił pierwszy krok na Księżycu?
5. Kto odkrył rad i polon?
6. Kto wynalazł dynamit?
7. Kto skonstruował pierwszy samolot?

Piramidy w Gizie zostały zbudowane przez.....

.....

.....

.....

.....

.....

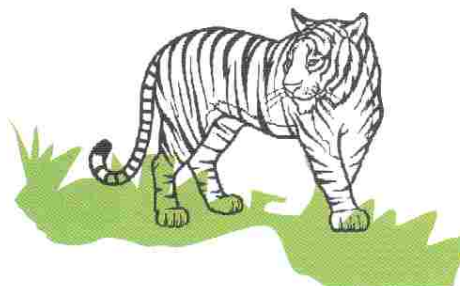
.....

8 Proszę przeczytać dialog i zdecydować, kim są osoby, które ze sobą rozmawiają.

- Łucja: W tym roku chciałabym polecieć do Australii!
- Hubert: Do Australii? I co tam będziesz robić?
- Łucja: Będę pływać z delfinami i może kupię sobie kangura albo dwa kangury...
- Hubert: Hm..., kangury to dobry pomysł, ale wolałbym pojechać do Afryki na safari i polować na tygrysy.
- Łucja: Ale w Afryce nie ma tygrysów!
- Hubert: Na pewno są!
- Łucja: Nieprawda, nie ma!
- Hubert: No to gdzie są?
- Łucja: Na przykład w Indiach. Możemy tam pojechać.
- Hubert: O, to świetny pomysł, zawsze chciałem zobaczyć, jak żyją prawdziwi Indianie!

9 Proszę wysłuchać nagrania. Czy zgadli Państwo, kim są Łucja i Hubert? Proszę odpowiedzieć na pytania.

- a) Dokąd Łucja i Hubert pojedą na wakacje?
- b) Co będą mogli tam robić?
- c) Czy są zadowoleni z propozycji?

Słownictwo

10 Proszę uzupełnić tabelę.

	w Pana / Pani kraju	w Polsce	na świecie
Co można zwiedzić?		Kraków,	
Czego można posłuchać?			
Dokąd można pojechać?			na pustynię,

11 Proszę porozmawiać z kolegą / koleżanką. Proszę zaproponować wyjazd na wspólne wakacje do miejsca, które Pan / Pani lubi. Proszę opowiedzieć o tym miejscu: gdzie się znajduje, co można tam robić / zwiedzić / zobaczyć. Proszę przekonać kolegę / koleżankę, że warto tam pojechać.

- 12** Oto pamiątki z podróży. Jak Państwo myślą, skąd zostały przywiezione? Gdzie zostały kupione lub znalezione?

Myślę, że ta muszla została przywieziona znad morza. Na pewno została znaleziona na plaży...

- 13** Lubi Pan / Pani zbierać pamiątki z podróży? A może jest Pan / Pani kolekcjonerem? Jaka jest Pana / Pani najbardziej niezwykła pamiątka z podróży, skąd Pan / Pani ją ma? Czy pamięta Pan / Pani, w jakich okolicznościach została kupiona lub znaleziona? Proszę opowiedzieć o tym grupie.

Moja najciekawsza / najbardziej oryginalna, niezwykła pamiątka z podróży to...

... lat(a) temu byłem / byłem w... kupiłem / kupiłem ją w... znalazłem / znalazłem ją...

- 14** Proszę odpowiedzieć na pytania:

- Komu chętnie zaproponowałbyś / zaproponowałabyś wspólny wyjazd na wakacje?
- Komu na pewno nie zaproponowałbyś / zaproponowałabyś wspólnego wyjazdu na wakacje?
- Komu zawsze wysyłasz zdjęcia z wakacji?
- Komu nigdy nie wysyłasz zdjęć z wakacji?

Ortografia

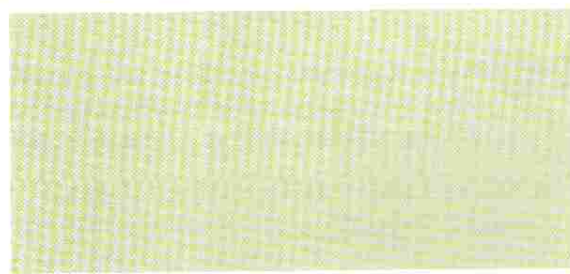
- 15** Oto SMS-y z wakacji. Proszę je poprawić, dopisując polskie znaki.

Jestesmy na wsi
kolo Olsztyna. Pokoj
swietny, własnie jem
pierogi.

Jestem w saunie, ale
goraco! Co u ciebie
slychac?

18 złotych za noc
i można pozyczyć
rowery,
przyjeżdżajcie!

- 16** Jest Pan / Pani na wakacjach agroturystycznych. Proszę wysłać do przyjaciela SMS-a z informacją o tym, co właśnie Pan / Pani robi.

- 17** Proszę doradzić koledze / koleżance, co zrobić w następujących sytuacjach:

- Mam mało pieniędzy, a chciałbym pojechać na wakacje.
- Jedź... / ..., w Sudety. Piękne góry, niedrogo...
- Moja mama chce jechać w góry, a ja nad morze.
- Jestem zmęczony. Mam dość dużego miasta.
- Co zrobić z urlopem?
- Gdzie pojechać w tym roku?
- Nigdy nie byłem na Mazurach.
- Jechać za granicę czy może lepiej zostać w kraju?

18 Proszę przeczytać dwa ogłoszenia o mieszkaniach do wynajęcia. Uwaga! Cena wynajęcia obu mieszkań jest taka sama! Które mieszkanie chciałby Pan / chciałaby Pani wynająć? Dlaczego? Proszę zapytać kolegę / koleżankę, jaką decyzję podjąłby / podjęłaby w tej sprawie.

Mieszkanie w centrum Krakowa!

- * Lokalizacja – ulica św. Tomasza, 100 metrów do Rynku Głównego
- * Mieszkanie mieści się w starej kamienicy na pierwszym piętrze
- * Metraż – 56 metrów kwadratowych (salon, sypialnia z antresolą, kuchnia, łazienka)
- * Pełne umeblowanie (stare, zabytkowe meble)

Dwupoziomowe mieszkanie w nowoczesnej dzielnicy Krakowa!

- Lokalizacja – Żabinec, 25 minut od centrum (samochodem)
- Mieszkanie mieści się na czwartym, ostatnim piętrze nowoczesnej kamienicy (z windą)
- Metraż – 120 metrów kwadratowych (salon, cztery sypialnie, kuchnia, dwie łazienki, taras na dachu kamienicy)
- Nowoczesne umeblowanie!

19 Proszę zapytać kolegę / koleżankę:

- Czy ma swoje mieszkanie, czy je wynajmuje?
- Jakie jest to mieszkanie, czy jest wygodne, na którym jest piętrze?
- Ile płaci za miesiąc, jaki jest czynsz?
- Jak znalazł / znalazła to mieszkanie? Z ogłoszenia, przez znajomych, przez rodzinę?

20 Proszę wysłuchać nagrania i zanotować informacje o mieszkaniu.

- a) metraż .....
- b) umeblowanie .....
- c) lokalizacja .....
- d) piętro .....
- e) cena .....
- f) termin spotkania .....

21 Proszę zaprezentować scenę, która mogła mieć miejsce po rozmowie telefonicznej w sprawie ogłoszenia. Dwie osoby grają małżeństwo. Jedna z nich jest mężem, druga żoną. Mąż telefonował w sprawie ogłoszenia. Żona zadaje pytania podobne do tych, które zadawał mąż. Mąż relacjonuje przebieg rozmowy.

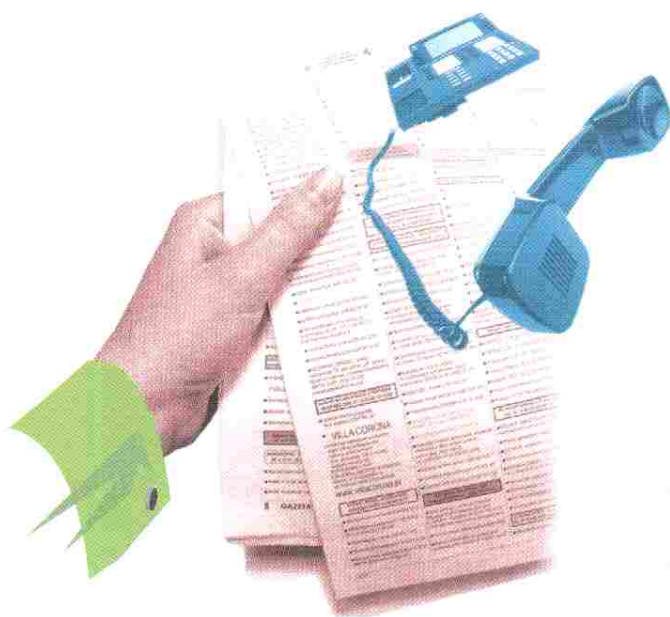
- No i co, kochanie? Oferta jest jeszcze aktualna?
- Tak. Jest to trzypokojowe...

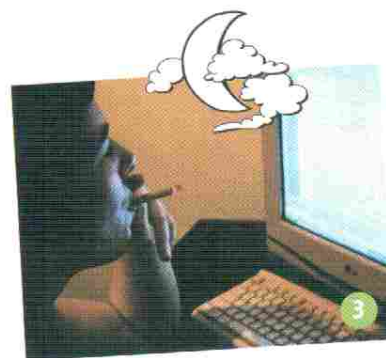
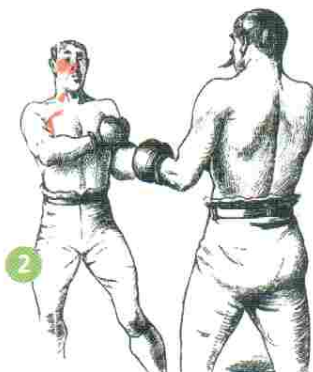
22 „Dzwonię w sprawie ogłoszenia. Czy oferta jest jeszcze aktualna?”
Kiedy jeszcze możemy zacząć w ten sposób rozmowę?

- Kiedy kupujemy samochód?
- Kiedy kupujemy jajka?
- Kiedy wynajmujemy garaż?
- Kiedy szukamy pracy?
- Kiedy dzwoniemy na dworzec?
- Kiedy szukamy pracownika?
- Kiedy kupujemy lodówkę?

Jakie pytania możemy jeszcze zadać w przedstawionych sytuacjach?

23 Proszę opisać osoby przedstawione na fotografiach. W jaki sposób to, co robią lub sytuacja, w której się znajdują, wpływa na ich zdrowie i samopoczucie?

24 Proszę przeprowadzić ankietę. Proszę zadać kilku osobom w grupie poniższe pytania, a następnie podsumować wyniki w małych grupach.

1. Jakie są najpopularniejsze formy wypoczynku w Twoim kraju?
2. Dokąd ludzie w Twoim kraju najchętniej wyjeżdżają na wakacje?
3. Jaki sport najchętniej uprawiają kobiety w Twoim kraju?
4. Jaki sport najchętniej uprawiają mężczyźni w Twoim kraju?
5. Jakie sporty w Twoim kraju uprawiają dzieci w szkołach?
6. Jakie problemy zdrowotne mają najczęściej osoby w Twoim kraju?
7. Jak oceniasz sposób odżywiania się ludzi w Twoim kraju?
8. Co zmieniłbyś / zmieniłabyś w swojej diecie?
9. Jaki sport chciałbyś / chciałabyś uprawiać?
10. Czy media w Twoim kraju propagują zdrowy tryb życia?

25 Poniżej przedstawiono kilka sytuacji. Proszę wylosować jedną z nich i zaprezentować na forum grupy swoją reakcję.

1. Przekonujesz rodziców, że powinni kupić sobie zmywarkę do naczyń.
2. Właśnie kupiłeś / kupiłaś mieszkanie, które od dawna chciałeś / chciałaś mieć. Opowiadasz o nim znajomym.
3. Chcesz kupić kilka nowych sprzętów (do wyboru) do domu. Przekonujesz męża / żonę, że te urządzenia są naprawdę potrzebne.
4. Kupiłeś / kupiłaś sobie nowe urządzenie (do wyboru) i jesteś z niego bardzo zadowolony / zadowolona. Opowiadasz o tym znajomym.
5. Urządzenie (do wyboru), które właśnie kupiłeś / kupiłaś, nie działa. Idziesz do sklepu i składasz reklamację.
6. Twoje DVD, które kilka dni temu odebrałeś / odebrałaś z naprawy, znowu się zepsuło. Jesteś oburzony / oburzona i dzwonisz do serwisu.
7. Twój kolega zastanawia się, dokąd pojechać na wakacje. Proponujesz mu wyjazd w miejsce, które znasz i lubisz. Opowiadasz o tym.
8. Twój kolega informatyk skarży się na bóle głowy i pleców. Radzisz mu, żeby zaczął uprawiać jakiś sport.
9. Masz ostatnio złe samopoczucie. Opowiadasz o tym znajomym i prosisz o radę.
10. Twoja koleżanka chce szybko schudnąć. Radzisz jej, co powinna zrobić.

lekcja 16

Sytuacje komunikacyjne opowiadanie o świętach i tradycji
• wyrażanie żalu, smutku, współczucia, radości • składanie życzeń i gratulacji

Słownictwo święta religijne i państwowe Powtórzenie: relacje rodzinne

Gramatyka i składnia budowanie zdań współrzędnie złożonych i podrzędnie złożonych okolicznikowych czasu i miejsca Powtórzenie: użycie form bezosobowych • użycie spójników w zdaniach złożonych

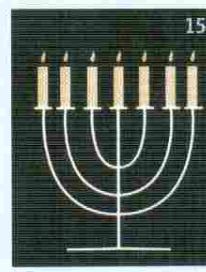
Święta, uroczystości, tradycje

1. 1a Czy zna Pan / Pani te święta i uroczystości? Proszę podpisać rysunki.

Słownictwo

Wielkanoc   Nowy Rok   Święto Konstytucji 3 Maja   Wigilia
urodziny   Boże Ciało   Wszystkich Świętych / Święto Zmarłych   chrzciny
Jom Kippur   imieniny   Święto Niepodległości   ślub
Boże Narodzenie   pogrzeb   Dzień Matki   szabat

1b Proszę zdecydować, które święta / uroczystości to:

- polskie święta państwowe: *Święto Niepodległości*,...
- święta religijne
- uroczystości rodzinne

1c Kiedy obchodzimy te święta / uroczystości? Proszę dopasować.

- 1. W jakim miesiącu obchodzi się Boże Ciało?
- 2. Kiedy obchodzi się Wielkanoc?
- 3. Kiedy Amerykanie obchodzą Dzień Niepodległości?
- 4. Kiedy Polacy obchodzą Święto Niepodległości?
- 5. Kiedy Niemcy obchodzą Dzień Jedności Niemiec?
- 6. Kiedy Polacy obchodzą Wigilię?
- 7. Kiedy Żydzi obchodzą szabat?
- 8. Kiedy obchodzimy Dzień Matki?
- 9. Kiedy w Polsce obchodzi się Święto Zmarłych?
- 10. Kiedy obchodzi się Święta Bożego Narodzenia?
- 11. Kiedy Polacy obchodzą Święto Konstytucji 3 maja?
- 12. Kiedy obchodzi się Nowy Rok?

- a) na wiosnę   d) w czerwcu   g) 3 X   j) 25 – 26 XII
b) 3 V   e) 26 V   h) 1 I   k) 11 XI
c) 4 VII   f) 1 XI   i) 24 XII   l) w soboty

1f Proszę uzupełnić teksty, a następnie wysłuchać nagrania i sprawdzić, czy podane wyrazy zostały wpisane w odpowiednim miejscu i formie. Proszę zdecydować, która z wypowiedzi dotyczy poniższych uroczystości.

1. uroczystość, ksiądz, ceremonia ..... *chrzciny* .....
Kiedy rodzi się dziecko, a rodzice są katolikami, decydują się na tę ..... *uroczystość* ..... . Odbywa się ona w kościele. Na ..... obecni są: rodzice, dziecko, matka chrzestna i ojciec chrzestny. .... odprawia mszę i polewa głowę dziecka wodą. Dziecko jest od tego momentu katolikiem lub katoliczką.
2. rodzina, umierać, odprawiać .....
Kiedy ktoś ..... , rodzina spotyka się w kościele przy trumnie. Ksiądz ..... mszę, następnie rodzina idzie za trumną na cmentarz. Potem ..... modli się jeszcze nad grobem. Wszyscy przynoszą kwiaty.
3. siedzieć, organizować, prezenty .....
Tego dnia ..... spotkanie rodzinne lub zaprasza przyjaciół. Wszyscy przynoszą ..... i kwiaty, składają życzenia, a potem ..... przy stole, jedzą, piją i rozmawiają. Ta uroczystość jest popularna w Polsce.

UWAGA! obchodzić święto / uroczystość

1d Proszę zapytać kolegę / koleżankę:

- Jakie święta i uroczystości lubisz, a jakich nie lubisz? Dlaczego?
- Czy obchodzisz urodziny lub imieniny? Kiedy?
- Które święta obchodzi się w Twoim kraju? Których już się nie obchodzi, a których nie obchodzono nigdy?
- Jak nazywają się święta państwowe w Twoim kraju? Kiedy się je obchodzi? Które święta są międzynarodowe?

1e Proszę jeszcze raz obejrzeć rysunki z ćwiczenia 1a. Proszę wspólnie z kolegą / koleżanką zdecydować, na jakich uroczystościach ludzie:

- modlą się – *na ślubie*,...
- składają życzenia – ...
- dają kwiaty – ...
- składają kondolencje – ...
- bawią się i tańczą – ...
- dają prezenty – ...

✓ *chrzciny ślub imieniny urodziny pogrzeb*

4. pić, msza, obecny, składać .....
Na uroczystości ..... są: pan młody i panna młoda, rodzice, świadkowie, rodzina i przyjaciele. Ksiądz odprawia ..... , podczas której państwo młodzi składają przysięgę małżeńską. Po uroczystości w kościele wszyscy ..... młodym małżonkom życzenia, dają kwiaty, prezenty, często pieniądze, a następnie jadą na wesele. Na miejscu, w lokalu lub w domu, czekają rodzice państwa młodych, żeby powitać ich chlebem i solą. Państwo młodzi ..... szampana i zaczyna się zabawa. Wesele zwykle kończy się rano.
5. przynosić, obchodzić, zapraszać .....
Ten dzień jest raz w roku. Osoba, która organizuje imprezę, ... przyjaciół do domu lub do klubu. Wszyscy ..... prezenty, składają życzenia, a potem bawią się i tańczą. Tę uroczystość ..... głównie młodzi Polacy.

1g Proszę uzupełnić zdania.

być obecnym na obchodzić **odprawiać** mszę
modlić się składać życzenia zaprosić gości

1. Kiedy weszłam do kościoła, ksiądz już **odprawiał mszę**. Potem państwo młodzi składali przysięgę małżeńską.
2. (ja) ..... na ślubie moich przyjaciół, ale nie pojechałem na wesele.
3. Moi rodzice ..... na imprezę z okazji 40 rocznicy ślubu.
4. Po pogrzebie rodzina ..... nad grobem.
5. Kiedy państwo młodzi wyszli z kościoła, wszyscy im gratulowali i .....
6. Moja babcia skończyła 70 lat i nie chce już ..... urodzin.

lekcja

16

1h Proszę opowiedzieć, jak obchodzi się uroczystości rodzinne w Pana / Pani kraju. Proszę porozmawiać o tym w grupie.

urodziny ślub pogrzeb chrzest

- Czy są jakieś specjalne zwyczaje związane z tymi uroczystościami?
- Kto jest zapraszany na te uroczystości? Tylko rodzina? Rodzina i znajomi? Tylko znajomi?

Gramatyka

2. 2a Proszę uzupełnić tekst, wpisując odpowiednią formę bezosobową (w czasie teraźniejszym lub przeszłym) czasowników podanych w nawiasach.

Czy wiesz, że...

- a) **święta Bożego Narodzenia** rozpoczynają się w Polsce w Wigilię, 24 grudnia? Kiedy na niebie pojawia się pierwsza gwiazda, Polacy dzielą się opłatkiem i składają sobie życzenia. Potem **siada się** (siadać) do stołu wspólnie z rodziną i ..... (jeść) kolację wigilijną. Po kolacji ..... (oglądać) prezenty, ... (śpiewać) kolędy, a o północy wielu Polaków idzie do kościoła na specjalną mszę – pasterkę.
- b) **dawniej** ..... (obchodzić) święta Bożego Narodzenia inaczej niż dziś? Kiedyś nie było bombek, więc ..... (ubierać) choinkę jabłkami, orzechami i świecami. Na kolację ..... (przygotowywać) zawsze 12 potraw. .... (podawać) barszcz z uszkami, zupę grzybową, ryby, kluski z makiem i inne tradycyjne dania. .... (zostawiać) zawsze jeden pusty talerz dla gościa wędrowca. O północy ..... (rozmawiać) ze zwierzętami.
- c) **dawniej**, kiedy nie było jeszcze samochodów, rzadko ..... (wyjeżdżać) na Boże Narodzenie do swoich rodzin? Obecnie często ..... (odwiedzać) w święta bliskich, więc te dni ..... (spędzać) głównie w samochodzie.
- d) **wśród** młodych Polaków zapanowała ostatnio nowa moda? Na Boże Narodzenie ..... (wyjeżdżać) z rodzinami lub przyjaciółmi w góry i ..... (jeździć) na nartach.
- e) **Tłusty Czwartek** to dzień, który kończy karnawał? W Polsce ..... (kupować) wtedy **pączki** i ..... (jeść) je wszędzie: w pracy, w szkołach, na uniwersytetach, a potem w domach.
- f) **Święto Zmarłych** ..... (obchodzić) w Polsce od wielu lat w ten sam sposób? Podobnie jak dzisiaj, dawniej ..... (spotykać się) na cmentarzu przy grobach bliskich, ... (modlić się) i ..... (palić) znicze i świece.
- g) **IV i 3V** to w Polsce święta państwowe? Nie ..... (iść) wtedy do pracy, a często nawet ..... (brać) urlop aż do końca tygodnia i ..... (wyjeżdżać) na krótkie wakacje.

 2b Proszę powiedzieć, kiedy możemy przeczytać takie tytuły w gazetach?

Gdzie po najlepsze pączki – ranking „Gazety Codziennej”   **Najdłuższy weekend Europy**

Święta na nartach
– koniec tradycji?

Pół miliona Polaków na drogach Małopolski

AKCJA ZNICZ

Akcja Znicz – artykuł pod takim tytułem możemy przeczytać w listopadzie lub... Jest to akcja przeprowadzana przez policję 1 listopada. Policja kontroluje zachowanie kierowców na drogach w tym dniu, bo wiele osób jedzie...

 2c Proszę rozwiązać quiz.

QUIZ ??

- Boże Narodzenie to:
a) święto
b) uroczystość
c) tradycja
- Karp to:
a) świąteczna zupa
b) ryba
c) kolęda
- Na choince można:
zobaczyć:
a) znicze
b) pierogi
c) bombki
- Polacy na Wigilię jedzą:
a) 2 potrawy
b) 12 potraw
c) 20 potraw
- Kolęda to:
a) świąteczna piosenka
b) świąteczna potrawa
c) świąteczne drzewko
- Szopka to:
a) świąteczna potrawa
b) spektakl
c) drewniany domek z Betlejem
- Barszcz z uszkami to:
a) zupa
b) bigos
c) inaczej „boeuf Strogonow”
- Polacy:
a) dają sobie opłatki
b) dzielą się opłatkiem
c) gotują opłatki
- Pod jemiolą można:
a) przedstawiać się
b) śpiewać kolędy
c) całować się
- Pierwsza gwiazda to sygnał do:
a) śpiewania kolęd
b) rozpoczęcia kolacji
c) rozpakowania prezentów

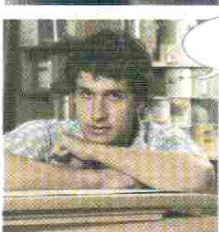
 2d Proszę zapytać kolegę / koleżankę:

- Co symbolizują święta w Twoim kraju?
- Jakie są Wasze tradycje świąteczne?
- Jakie są tradycyjne potrawy świąteczne w Twoim kraju?
- Czy w Twoim kraju tradycje świąt Bożego Narodzenia są podobne do polskich?
- Podczas jakich świąt w Twoim kraju daje się prezenty?
- Jakie prezenty najczęściej dostajesz? Jakich lubisz, a jakich nie lubisz?
- Jakie prezenty kupujesz dla swoich bliskich?
- Jaka tradycja świąteczna w Twoim kraju jest najpiękniejsza?

3a Kasia i Wojtek chcą się pobrać. Kasia ma 21 lat i studiuje marketing, Wojtek ma 22 lata i pracuje w restauracji, jest kelnerem. Proszę dopasować poniższe fotografie do wypowiedzi.

1 To była dla mnie bardzo smutna wiadomość. Kasia jest jeszcze za młoda, żeby wychodzić za mąż. Chciałabym, żeby najpierw skończyła studia. No, a Wojtek... Wojtek nie ma dobrej pracy i nie uczy się. Nie wiem, z czego będą żyć. Prawdę mówiąc, cały czas mam nadzieję, że Kasia zmieni swoją nieodpowiedzialną decyzję.

2 Nie rozumiem Wojtkę, jest jeszcze młody, dlaczego się żeni? Jeśli się kochają, mogą przecież mieszkać razem, ale ślub? Poza tym Kasia jeszcze studiuje, więc Wojtek będzie musiał więcej zarabiać. Mówił mi, że ma zamiar poszukać dodatkowej pracy. Prawdę mówiąc, współczuję mu.

3 Bardzo żałuję, że Kasia wychodzi za mąż. Cały czas miałem nadzieję, że jeszcze zmieni zdanie, nie wiedziałem, że jej uczucie do Wojtkę jest aż tak poważne. Dla mnie ten związek nie ma przyszłości. Kiedy Kasia skończy studia, będzie specjalistką od marketingu, a Wojtek tylko kelnerem. Przecież to śmieszne!

4 Bardzo się cieszę, oni naprawdę się kochają, na pewno będą szczęśliwi! Wiem, że Wojtek jest bardzo odpowiedzialny i potrafi utrzymać rodzinę. Mam nadzieję, że w przyszłości, kiedy Kasia znajdzie pracę i zacznie zarabiać na życie, Wojtek będzie mógł wreszcie pójść na studia.

3b Jakie uczucia wywołuje u bliskich Kasi i Wojtkę ich decyzja o ślubie? Proszę wypisać z tekstu zdania, które wyrażają te uczucia.

	Kto wyraża to uczucie?	Jak wyraża to uczucie?
żał		Bardzo żałuję, że Kasia wychodzi za mąż.
smutek		
radość		
współczucie		

3c Proszę porozmawiać w grupie na temat planów Kasi i Wojtkę.

- Jakie obawy lub nadzieje wyrażają bliscy Kasi i Wojtkę na wiadomość o ich planach?
- Która z opinii najlepiej, Państwa zdaniem, opisuje sytuację? Proszę uzasadnić swój wybór.
- Co zrobiliby Państwo na miejscu Kasi i Wojtkę?

WYRAŻANIE ŻAŁU, SMUTKU, WSPÓŁCZUCIA

- Jestem smutna, ponieważ moja córka wychodzi za mąż / mój syn się żeni.
- Jest mi smutno, że wyjeżdżasz.
- Żałuję, że wyjechał.
- Jest mi żal, że nie poszłam na ślub mojej przyjaciółki.
- Współczuję ci, naprawdę mi przykro.

SKŁADANIE ŻYCZEŃ, GRATULACJI

- Gratuluję!
- Gratuluję Ci awansu.
- Gratuluję, że zostałeś ojcem.
- Życzę Ci dużo zdrowia i szczęścia.
- Życzę Ci, żebyś był szczęśliwy.

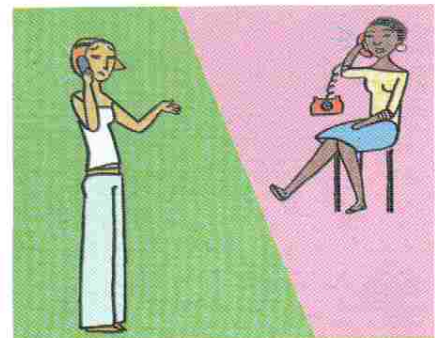
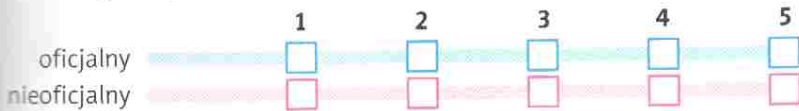
3d Jak zareaguje Pan / Pani w poniższych sytuacjach. Proszę podkreślić właściwą wypowiedź.

0. Twei znajomi biorą ślub. Mówisz:
- Miło mi!
  - Wszystkiego najlepszego!
  - Tak mi przykro!
1. Masz urodziny. Twei goście mówią:
- Dużo zdrowia, szczęścia, pomyslności!
  - Jak się masz!!
  - Trzymaj się!
2. Umarł dziadek twojego kolegi. Jesteś na pogrzebie. Mówisz:
- Sto lat!
  - Jest ci smutno?
  - Bardzo mi przykro!
3. Twoja koleżanka wychodzi za mąż za dużo starszego mężczyznę. Mówisz:
- Tak mi przykro!
  - Gratulacje!
  - To śmieszne!
4. Twoja siostra urodziła dziecko. Dzwonisz do niej i mówisz:
- To dziwne!
  - Tak się cieszę!
  - Sto lat!
5. Jesteś na weselu. Goście bawią się i piją szampana. Słyszysz toast:
- Hura!
  - Sto lat!
  - Cieszymy się!
6. Twoja babcia ma imieniny, piszesz kartkę:
- Najlepsze życzenia...
  - Pozdrowienia...
  - Gratulacje!

3e Proszę wysłuchać pięciu fragmentów rozmów telefonicznych.
a) Proszę zdecydować, w której rozmowie słyszymy:

b) Proszę zdecydować, które rozmowy mają charakter:

osoba, która odbiera telefon

3f Proszę uzupełnić tabelę. Proszę zdefiniować sytuację i uczucia lub intencje osób, które rozmawiają przez telefon.

sytuacja	osoba, która dzwoni	osoba, która odbiera telefon
	1.	1. <i>jest smutna</i>
	2.	2.
	3.	3.
<i>zaproszenie na bal charytatywny</i>	4.	4.
	5. <i>cieszy się, jest zainteresowana</i>	5.

Wymowa

3h Proszę wysłuchać wypowiedzi, a następnie powtórzyć je z odpowiednią intonacją.

- Jestem taka szczęśliwa!
- Jest mi naprawdę przykro.
- Wszystkiego najlepszego!
- Właśnie się dowiedziałam o śmierci twojego ojca.
- Właśnie się dowiedziałem o waszym ślubie!
- Masz syna? Gratulacje!

3g Role. Proszę zaprezentować następujące scenki w grupach.

Twoja (wasza) córka chce wyjść za mąż za twojego (waszego) kolegę. Dyskusja rodzinna.

Twoja (wasza) córka chce wyjść za mąż za obcokrajowca i zamieszkać na innym kontynencie.

Twój (wasz) syn chce ożenić się z twoją (waszą) koleżanką z pracy.

Twój (wasz) syn ma 18 lat, chce ożenić się ze swoją koleżanką ze szkoły.

Proszę przeczytać fragment artykułu o świętach. Proszę zdecydować, które z osób mają dobre, a które złe wspomnienia z dzieciństwa.

Niezapomniane święta

Czy kiedy byliście dziećmi, święta wydawały się wam czymś magicznym? Niezwykłą przygodą? Pamiętajcie te emocje, te wymarzone prezenty, na które czekało się cały rok, zapach ciasta? Jednak nie dla wszystkich święta oznaczają to samo i nie zawsze ich wspomnienia są miłe... Poprosiliśmy znane osoby, żeby opowiedziały nam o świętach swojego dzieciństwa.

Artur Rybacki

aktor

Kiedy byłem małym chłopcem, uwielbiałem Boże Narodzenie. Mama z babcią przygotowywały pyszne jedzenie na Wigilię, a najlepsze były pierogi. Pamiętam, jak objadaliśmy się z rodzeństwem tymi pierogami, aż bolały nas brzuchy. Potem były kluski z makiem i kutia... Teraz już nic nie smakuje mi tak jak wtedy. A po kolacji otwieraliśmy prezenty. Rodzice zawsze myśleli, że te prezenty są dla nas wielką niespodzianką, ale prawda jest taka, że już przed świętami wiedzieliśmy doskonale, co dostaniemy. Rodzice zawsze chowali prezenty na szafie i pewnego dnia, kiedy bawiliśmy się z siostrą, przypadkiem je znalazłem. To był szok, bo zrozumieliśmy, że święty Mikotaj nie istnieje! No i od tego czasu, zawsze przed świętami, wchodziliśmy na szafę i oglądaliśmy nasze prezenty. To był nasz sekret.

Izabela Kawecka

pisarka

Urodziłam się przed wojną i niestety, swoje dzieciństwo spędziłam w okupowanej Warszawie. Mieszkaliśmy wtedy w getcie i byliśmy bardzo biedni, często nie mieliśmy nic do jedzenia. W szabat jedliśmy to, co zawsze, czyli nic, ale pamiętam, że moja matka bardzo się starała, żeby święta religijne miały uroczysty charakter. Dziadek czytał Torę, my mieliśmy czyste ubrania i zachowywaliśmy się tak, jakby koszmar wojny w ogóle nie istniał.

Nie lubię i nie obchodzę świąt. Moi rodzice zginęli w czasie wojny i te wspomnienia są dla mnie zbyt trudne.

Karol Krassowski

biznesmen

Dzieciństwo spędziłem w Afryce, gdzie pracował mój ojciec, który był wtedy dyplomatą. Rodzice uczyli nas polskich tradycji, dlatego na Wielkanoc malowaliśmy jajka, a na Boże Narodzenie mieliśmy choinkę. Oczywiście nie była to prawdziwa choinka.

Kiedy miałem 6 lat, przyjechaliśmy na święta do Polski. To było niezwykle. Po raz pierwszy w życiu zobaczyłem śnieg i pamiętam, że siedziałem przy oknie i zafascynowany obserwowałem białe drzewa. Babcią przygotowała na Wigilię pierogi z grzybami, barszcz, karpia, zupę grzybową i kutię, a ja jadłem i jadłem, i jadłem... I pamiętam, że po Wigilii poprosiłem ojca, żebyśmy nie wracali już do Afryki i zamieszkali w Polsce.

Anna Podsiedlik

psycholog

Nie mam dobrych wspomnień związanych ze świętami. Nie znałam swoich rodziców, zginęli w wypadku samochodowym, kiedy miałam 6 miesięcy. Wychowywał mnie wuj Leon, brat mamy. Był osobą despotyczną, a przy tym bardzo religijną. W Boże Narodzenie śpiewaliśmy kolędy i wuj czytał fragmenty Biblii, ale nigdy nie dostawałam prezentów. Pamiętam, że było mi wtedy bardzo smutno i chciałam, żeby moi rodzice wrócili i zabrali mnie z domu wuja Leona.

Dopiero mój mąż nauczył mnie, że święta mogą mieć miłą rodzinną atmosferę. Wigilię obchodzimy w sposób tradycyjny: jest 12 potraw, kolędy, pasterka, a nasze dzieci dostają mnóstwo prezentów i są tego dnia naprawdę szczęśliwe.

4b Co to znaczy? Proszę zaznaczyć poprawną odpowiedź.

- ... uwielbiałem Święta Bożego Narodzenia...
a) lubiłem   b) bardzo lubiłem   c) trochę lubiłem
- ... objadaliśmy się...
a) jedliśmy   b) jedliśmy mało   c) jedliśmy dużo
- ... jedliśmy to, co zawsze, czyli nic.
a) mieliśmy dużo jedzenia   b) mieliśmy mało jedzenia
- ... moja matka bardzo się starała...
a) moja matka chciała   b) moja matka nie chciała
- Moi rodzice zginęli...
a) żyją   b) nie żyją   c) zmarli tragicznie
- ... mnóstwo prezentów...
a) dużo   b) trochę   c) mało
- ... nie była to prawdziwa choinka...
a) była sztuczna   b) była inna   c) nie mieliśmy choinki

4c Czy to prawda? Proszę zdecydować, czy te zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

- Artur wiedział, że rodzice chowają świąteczne prezenty na szafie.   P / N
- Pewnego dnia Artur zorientował się, że święty Mikołaj nie istnieje.   P / N
- Rodzice Izabeli nie obchodzili świąt religijnych.   P / N
- Anna nie lubiła swojego wujka.   P / N
- Anna nie obchodzi świąt.   P / N
- Karol nie chciał zamieszkać w Polsce.   P / N
- Karolowi smakowały potrawy wigilijne, które przygotowała babcia.   P / N

4d Nie każda z osób wypowiedających się w artykule *Niezapomniane święta* powiedziała prawdę. Proszę wysłuchać, co na ten temat mówi ich rodzina i przyjaciele. Proszę porównać te wypowiedzi.

Artur opowiada, że kiedy..., ale jego siostra mówi, że..., więc historia Artura nie jest prawdziwa.

4e Czy jako dziecko przeżył Pan / przeżyła Pani kiedyś wyjątkowe święta? Proszę je opisać. Proszę użyć poniższych struktur.

- Kiedy byłem małym chłopcem / byłem małą dziewczynką...
- Mam dobre wspomnienia z dzieciństwa...
- Nie mam dobrych wspomnień z dzieciństwa...
- Dzieciństwo spędziłem / spędziłam...
- Pamiętam, że...
- Pamiętam, jak...
- Mieszkałem / mieszkaliśmy wtedy...
- Byłem / byłem wtedy...

5.

łączne: Mieszkaliśmy w getcie **i** byliśmy bardzo biedni.
Jedliśmy wspólną kolację wigilijną, **a** później otwieraliśmy prezenty.

przeciwstawne: My byliśmy szczęśliwi, **a** rodzice martwili się brakiem pieniędzy.
Byliśmy biedni, **ale** bardzo się kochaliśmy.

rozłączne: W Sylwestra idziemy na imprezę do znajomych **albo** wyjeżdżamy na narty.
W tym roku spędzimy Wielkanoc u moich rodziców **lub** zostaniemy w domu.

wynikowe: Trzeci Maja to święto narodowe, **więc** nie idziemy do pracy.
Dwudziestego piątego grudnia wszystkie sklepy będą zamknięte, **dlatego** musimy kupić wszystko wcześniej.

włączne: Dom był zamknięty, **czyli** rodzice jeszcze nie przyjechali.
Piotr zadzwonił z życzeniami, **to znaczy**, że chyba nie gniewa się już na mnie.

ZDANIA PODRZĘDNE ZŁOŻONE

okolicznikowe czasu: **Kiedy** byłem małym chłopcem, uwielbiałem Boże Narodzenie.
Czekaliśmy na matkę, **aż** wróci z prezentami.

okolicznikowe miejsca: Dzieciństwo spędziłem w Afryce, **gdzie** pracował mój ojciec.

5a Proszę połączyć zdania z obu kolumn tak, aby powstały zdania złożone.

1. Jedliśmy kolację wigilijną i...	a) rozumiem twoją decyzję.
2. 14 lipca to we Francji święto narodowe, więc...	b) na niebie pojawi się pierwsza gwiazda.
3. W sierpniu Polacy jeżdżą na urlop, więc...	c) śpiewaliśmy kołędy.
4. Chrzest to ważna uroczystość w kościele katolickim, dlatego...	d) rodzice dziecka przygotowują się do niej bardzo starannie.
5. Jest mi smutno, że wyjeżdżasz, ale...	e) chyba nie smakowała im kolacja.
6. Zdałam egzamin, ale...	f) spędzałem wszystkie święta w domu moich dziadków.
7. Goście prawie nic nie jedli, to znaczy, że...	g) niektóre instytucje są w tym okresie zamknięte.
8. Kiedy byłem mały,...	h) ten dzień jest wolny od pracy.
9. Czekaliśmy w oknie, aż...	i) muszę jeszcze napisać pracę semestralną.

5b Proszę wstawić odpowiedni spójnik.

0. Kiedy byłem mały, wierzyłem, że święty Mikołaj przynosi prezenty na Boże Narodzenie, **...** moje dzieci też w to wierzą.
- Zaraz będzie padał deszcz, **.....** moja mama miała rację, kiedy mówiła, że bym nie wychodził dziś bez parasola.
  - Jutro rano wyjeżdżamy na Wszystkich Świętych do rodziny, **.....** musimy zrobić zakupy jeszcze dzisiaj.
  - Moi rodzice obchodzą tylko imieniny, **.....** ja tylko urodziny.
  - Mój syn nie dzwoni, **.....** egzamin maturalny jeszcze się nie skończył.
  - Na święta jedziemy w góry, **.....** będziemy jeździć na nartach **.....** na snowboardzie.
  - W sobotę babcia ma imieniny, **.....** musimy kupić jej prezent.

5c Proszę dokończyć zdania.

- Od kilku lat uczę się języka polskiego *...i coraz lepiej mówię po polsku*.....
- Kiedy ostatnio byłem / byłem na kursie językowym .....
- Najpiękniejsze wspomnienia mam z miejsca, gdzie .....
- Będę się uczył / uczyła języka polskiego, aż .....